

Nieuwsbrief Migratie regio Brabant Noord

Nr. 01 Mei 2023

Middels deze nieuwsbrief brengen wij u op de hoogte van de landelijke, provinciale en regionale ontwikkelingen ten aanzien van de vraagstukken asiel- en Oekraïne opvang en huisvesting vergunninghouders.

Verloop governance regionaal

Sinds begin 2022 hebben gemeenten en veiligheidsregio een actieve rol in de opvang van Oekraïners en asielzoekers. Omdat de omvang en duur van de benodigde opvang deels afhankelijk is van de doorstroming in de asielketen is de huisvesting van vergunninghouders onderdeel van het migratiebeleid. Eind 2022 hebben de gemeenten van de regio Brabant Noord afspraken gemaakt over de realisatie van de opgaven op het gebied van opvang van asielzoekers en Oekraïners en de huisvesting van statushouders. Deze zijn vastgelegd in het [Regioplan](#).

De aanhoudende asielstroom, de voortdurende opvang van Oekraïners en de uitdagende opgaven van huisvesting en integratie vragen een gecoördineerde aanpak met landelijke sturing waarbij provincies en gemeenten meer verantwoordelijkheden krijgen en veiligheidsregio's gefaseerd terug treden. Hierbij past een andere aansturing en structuur.

Hierop aansluitend heeft het Regionale Regie Team (RRT) op 20 maart gekozen voor een nieuwe samenstelling. De huidige samenstelling van het RRT is:

- Kees van Rooij (voorzitter, lid tijdelijke commissie Asiel en Migratie van de VNG, burgemeester Meijerijstad)
- Han Looijen (lid Provinciale Regie Tafel en burgemeester Sint-Michielsgestel)
- Rik Compagne (lid PRT, POHO Wonen en Zorg en Welzijn en wethouder gemeente Meierijstad)
- Thijs van Kessel (POHO Zorg en Welzijn, Inburgering en Opvang en wethouder gemeente Oss)
- Maarten Everling (lid tijdelijke commissie Asiel en Migratie van de VNG en wethouder Bernheze)
- Harrie Timmermans (lid HPRT, coördinerend gemeentesecretaris en gemeentesecretaris gemeente Heusden)
- Marie-Louise van Schaijk (directeur Veiligheidsregio Brabant Noord)
- Claudia van Megen (regionaal adviseur Migratie)

Daarnaast heeft het RRT nog twee agendaleden van het COA: Anthony Slinkert (regiomanager) en Boudine Spies (vastgoedregisseur)

Het RRT heeft als taak:

- Het monitoren van de afspraken in het Regioplan
- Vooruit kijken en voorsorteren
- Het signaleren van knelpunten, dilemma's en successen
- Besluiten nemen ten behoeve van de voortgang.

Het RRT vergadert ten minste eenmaal per 6 weken. De vergaderingen worden steeds voorafgaande aan de vergaderingen van de PRT gepland.

De vergaderingen van de RRT worden voorbereid door het voorbereidend RRT (v-RRT), bestaande uit de beleidsadviseurs/projectleiders Migratie van alle gemeenten van de regio. De bestuurders van

de aangesloten gemeenten in de regio worden via deze ambtelijke lijn, alsook via de bestuurlijke lijn geïnformeerd.

De Veiligheidsregio Brabant Noord blijft in de overgangsfase ondersteuning bieden aan het RRT en v-RRT én uitvoering geven aan de regionale spreiding van vluchtelingen en de plaatsing van de regionale migratie-informatie in het Dashboard op grond van gemeentelijke input. Dit doet de veiligheidsregio tót de invoering van de tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (naar verwachting 1 januari 2024). Op dat moment zal de taak voor het zorgdragen voor vluchtelingen uit Oekraïne overgedragen worden van de burgemeester naar het college en heeft de veiligheidsregio geen rol meer in de vluchtelingencrisis.

Werkwijze

Momenteel vergadert de Provinciale Regie Tafel (PRT) éénmaal in de zes weken. De vertegenwoordigers van de (H)PRT in het RRT: Han Looijen, Rik Compagne en Harrie Timmermans, zien toe op de inhoudelijke uitwisseling van onderwerpen tussen de PRT en de RRT. De PRT's krijgen een versterkte rol in de aanpak van de opvang- en huisvestingsopgave. Hoe deze er precies uit gaat zien, wordt de komende periode uitgewerkt.¹ Een integrale aanpak van de migratie-vraagstukken vormt hierbij het uitgangspunt. Vooruitlopend hierop is de RRT gestart met een (regionale) inventarisatie van knelpunten met een doorkijk naar mogelijke oplossingen. Deze worden op dit moment nader uitgewerkt. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de thema's wonen en de opvang maar wordt ook het sociale domein waaronder gezondheidszorg, integratie, werk, onderwijs en overlast betrokken.

Landelijke ontwikkelingen

- Oekraïne-opvang
De instroom van Oekraïners verloopt momenteel naar verwachting. Hierop zijn geen aanpassingen nodig.
- Asielopvang
Voor de opgave asielopvang is een kleine verhoging in de capaciteitsbehoefte (van 75500 naar 77100 op landelijk niveau)¹ aangekondigd. Aanleiding daarvoor is de verwachting dat een deel van de derdelanders die tot 4 september in de Oekraïne-opvang verblijven, na die datum asiel gaan aanvragen. Voor de regio Brabant-Noord komt dit neer op zo'n 70 opvangplekken meer.
De verwachting is dat de instroom van asielzoekers hoog blijft de komende maanden. Hierop heeft het Kabinet ingezet op het verlengen van crisisnoodopvanglocaties na 1 juli. Ook wordt aangestuurd op het optimaal benutten van aanwezige potentie waaronder kleinschalige opvang waarbij creatieve vormen van beheer mogelijk is. Desondanks zullen een groot deel van de tijdelijke opvanglocaties in het land gaan sluiten. Dit verhoogt de druk op de bestaande opvanglocaties en het COA.
- Huisvesting vergunninghouders
Door een groot tekort aan woningen stakt de doorstroming van asielzoekers met een vergunning. De taakstelling huisvesting vergunninghouders is voor 2023-II verhoogd². Voor 2024 is aangekondigd dat de opgave nog hoger zal uitvallen¹. Het Kabinet heeft een aantal maatregelen getroffen om gemeenten te ondersteunen in de uitvoering van deze opgave.¹ Desondanks betekent dit voor de gemeenten de komende periode een enorme uitdaging.

De spreidingswet wordt gezien als een structureel middel om voldoende opvangplekken te realiseren. Momenteel wordt deze wet voorbereid waarbij de opvang van asielzoekers na rato van het aantal inwoners over gemeenten wordt verdeeld. Wanneer deze wet in werking treedt, is nog niet bekend.

¹ Brief Ministerie 28 april: actuele situatie asielketen - bijgevoegd als bijlage

² Opgave opvang en huisvesting 2 mei 2023 – bijgevoegd als bijlage

Samenvatting

Door de aanhoudende hoge instroom van migranten en de beperkte mogelijkheden tot uitstroom staat de migratieketen onder grote druk. Een eenvoudige structurele oplossing is er vooralsnog niet.

Uitvoering Regioplan

- Oekraïne-opvang
Binnen de regio verloopt de oplevering van opvangplekken van Oekraïners volgens de planning van het Regioplan. Er wordt binnen de regio geen tekort aan opvangplekken verwacht voor deze doelgroep.
- Asielopvang
Binnen de regio lukt het vooralsnog niet om de afgesproken opvangplekken voor asiel op te leveren. Oorzaken hiervan zijn vertraging door procedures, onderhandelingen met aanbieders van locaties, veranderingen binnen de doelgroep zelf (meer alleenstaande mannen en minderjarigen) en beperkter maatschappelijk draagvlak. Hierdoor blijft Crisisnoodopvang (CNO), ook na 1 juli, nodig. In afstemming met het COA blijven de huidige locaties in Schijndel (gemeente Meierijstad) ten minste tot het einde van dit jaar beschikbaar als tijdelijke opvanglocaties voor asielopvang. Zij blijven in het beheer van de gemeente en voldoen aan de voorwaarden van hoogwaardige en duurzame opvang.
- Huisvesting vergunninghouders
De taakstelling voor huisvesting is voor 2023-II is verhoogd naar ruim 1000 plekken² voor de regio Brabant Noord. De realisatie van deze plekken is binnen de regio een groot zorgpunt. Ondanks dat er landelijk meerdere regelingen en voorzieningen (zoals flexwoningen) beschikbaar zijn gesteld om versnelde realisatie mogelijk te maken blijken procedures en regelgeving in de praktijk de uitvoering tegen te werken. De verwachting binnen de regio is dat de gemeenten de verhoogde taakstelling niet gaan behalen.

Samenvatting

De afspraken op het gebied van asielopvang en huisvesting statushouders worden niet gerealiseerd. Op korte termijn is geen (structurele) oplossing voor handen waardoor tijdelijke opvang in de vorm van CNO's nodig blijft. De druk op gemeenten om de afspraken in het Regioplan te kunnen realiseren zal de komende periode hoog blijven en vragen om creativiteit en alternatieve uitwerkingen.

Dashboard

Het Dashboard Migratie geeft snel een visueel beeld van voortgang van de opvang van vluchtelingen in de gemeenten en in de regio. Hierin zijn ook de afspraken in het Regioplan uitgebeeld. Momenteel wordt het Dashboard uitgebreid met een tabblad "huisvesting Vergunninghouders". Dit wordt uitgevoerd in samenwerking met de Provincie. In navolging van de opdracht van het Ministerie zal de Provincie nog dit jaar het beheer van het Dashboard overnemen.

Vervolg

De veiligheidsregio houdt de ontwikkelingen op dit thema nauwlettend in de gaten. Deze worden gedeeld zodat hierop regionaal en gemeentelijk kan worden ingespeeld. De volgende vergadering van het RRT is gepland op 31 mei. Hierop volgt een nieuwsbrief met de nieuwste ontwikkelingen op regionaal en landelijk niveau.